

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

София 1000, ул. „Московска” № 33, телефон: 029377351, факс: 029809870, www.sofia.bg

X

ИЗХ. РЕГ. №

ЧРЕЗ:

Г-Н ЕЛЕН ГЕРДЖИКОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

ДО

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

ДОКЛАД

от

Г-ЖА ЙОРДАНКА ФАНДЪКОВА

КМЕТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА

ОТНОСНО: *Отмяна на Решение №265/ 30.05.2019 г. на Столичен общински съвет и Приемане на План за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021-2030 г., включващ Програма по енергийна ефективност и Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива*

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГЕРДЖИКОВ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,**

Съгласно разпоредбите на чл. 12, ал. 1 и ал.2 от Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ) държавната политика в областта на енергийната ефективност се изпълнява от всички държавни и местни органи, като за целта държавните и местните органи разработват и приемат програми по енергийна ефективност, а съгласно чл. 10, ал. 1 и ал. 2 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), общините разработват и дългосрочни програми за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници и биогорива за срок от 10 години. В допълнение съгласно *Решение № 755/08.11.2018 г.* на Столичния общински съвет през 2019 г. Столична община (СО) се присъедини към *“Глобалното споразумение на кметовете за климат и енергия”*, като си поставихме амбициозната цел за намаляване на емисиите на парникови газове с 40% до 2030 г. спрямо базовата 2007 г. Част от поетите ангажименти към Глобалното споразумение на кметовете за климат и енергия е и разработването на План за действие за

Електронен документ, подписан с ел. подпис.

Докладът съдържа интегрирани файлове приложения във формат .doc/.rar

Докладът се изпраща на адресата от АИССО към АИССО..

устойчива енергия и климат до 2030 г., който да зададе конкретната рамка за постигане на целта за намаляване на емисиите от парникови газове с 40 % до 2030 г.

Във връзка с горното след отправено запитване от страна на СО към Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) с писмо № СОА18-ДИ05-3266 (1) от 19.11.2018 г. от изпълнителния директор на АУЕР, е потвърдено, че ангажиментите за разработване на програма по енергийна ефективност съгласно чл. 12 от ЗЕЕ и на дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива съгласно чл. 10 от ЗЕВИ могат да бъдат изпълнени с разработването на интегриран стратегически документ, а именно План за действие за устойчива енергия и климат на СО за периода 2021-2030 г.

Планът за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021-2030 г. е разработен както в съответствие с насоките на АУЕР за изготвяне на планове и програми по енергийна ефективност и насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, така и с насоките за разработване на планове за действие на Глобалното споразумение на кметовете за климат и енергия. ПДУЕК надгражда действията на Столична община в областта на устойчивото енергийно развитие и предлага нов интегриран подход на планиране и отчитане на дейностите в областта на енергията и климата, като съвместява политиките на общината по отношение на смекчаването и адаптацията към климатичните промени, повишаването на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници. Обединяването на политиките за смекчаване и за адаптация към климатичните промени дава възможност на общината да намали административната тежест от отчитане на няколко взаимно свързани документа, както и да бъде подобрена синергията между изпълняваните мерки, като в тази връзка и предвид периода на действие на ПДУЕК, а именно до 2030 г., в него е предвидено той да замени до сега действащия План за адаптация към климатичните промени на СО за периода 2019-2025 г., който беше приет с Решение №265 на Столичния общински съвет от 30.05.2019 г.

Процесът по разработване на ПДУЕК на Столична община премина през следните етапи: преглед на нормативната рамка; събиране на изходна информация; инвентаризация на емисиите на парникови газове за 2018г; анализ на текущото състояние по сектори; анализ за обхвата и потенциала за намаление на емисиите на парникови газове; анализ на силни и слаби страни, заплахи и възможности (SWOT); целепологане; подбор на мерки и дейности. За целите на разработване на ПДУЕК бяха изготвени следните два основни анализа:

- Оценка на уязвимостта и риска от климатичните промени за Столична община – Анализ на текущото състояние

Основната цел на тази оценка е да се направи анализ на климатичните опасности за територията на СО и оценка на уязвимостта и въздействието на тези опасности, за да се определят основните климатични рискове за общината, като наред с това се определят и конкретни показатели за наблюдение на уязвимостта и въздействието (сред най-значимите климатични опасности за СО спрямо степента на експозиция към тях са екстремна топлина, интензивни извалявания; бури; мъгли; контрастни смени на времето). Този анализ послужи като основа за разработването на ПДУЕК на СО в частта „адаптация“ към изменението на климата и за определянето на мерките, които общината трябва да предприеме до 2030 г. за да се адаптира към вече случващите се климатични промени.

- Анализ за обхвата на ПДУЕК и потенциала за намаление на емисиите на парникови газове

Този анализ има две основни цели – 1. да се изготви обосновано предложение за секторите, които трябва да попаднат в обхвата на бъдещата инвентаризация на емисиите

Електронен документ, подписан с ел. подпис.

Докладът съдържа интегрирани файлови приложения във формат .doc/.rar

Докладът се изпраща на адресата от АИССО към АИССО..

на ПГ за ПДУЕК 2021-2030 г.; и 2. да се оцени потенциала за намаление на емисиите на ПГ до 2030 г. Оценката за потенциала за намаляване на емисиите до 2030 г. е основана както на споменатите по-горе секторни анализи, така и на анализ на новите фактори и мерки, които се очаква да повлияят в предстоящото десетилетие, предвид заявените към момента политики на национално и общинско ниво.

Следва да се отбележи, че резултатите от извършената инвентаризация на емисиите на парникови газове за 2018 г. показват постигане на 18,2% намаление на нивата им спрямо базовата 2007 г., въпреки увеличението на населението за отчетния период. Това намаление на емисиите се дължи до голяма степен както на направените инвестиции, насочени към намаляване на потреблението на енергия в общинските сгради, модернизацията на градския транспорт и уличното осветление, така и на намаляването на националния емисионен фактор за електрическа енергия през последните години, но и на инвестициите на частния сектор в модернизация на производствата на територията на СО.

ПДУЕК е разработен в тясно сътрудничество и координация с отделните дирекции на Столична община, отговорни за развитието на общинските политики по съответните направления. Документът е преминал и през процес на трикратно обсъждане и съгласуване с Експертния съвет „Климат и енергия“, който е създаден със заповед № СОА20-РД91-216/16.07.2020 г. и включва представители на СО, Министерство на енергетиката, Агенция за устойчиво енергийно развитие, Министерство на околната среда и водите, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Софийския университет, Технически университет-София, Университета по архитектура, строителство и геодезия и други заинтересовани страни.

В съответствие с чл. 8, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, с писмо изх. № СОА21-ДИ05-69/12.01.2021 г. в Регионална инспекция по околна среда и води – гр. София (РИОСВ – София) е внесено уведомление по образец за определяне на приложимата процедура по екологична оценка за разработения План за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021-2030 г. С писмо вх. № СОА21-ДИ05-69-(1)/24.02.2021 г. РИОСВ София уведоми СО, че за Плана следва да се проведе процедура за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка. След изпълнение на задълженията по процедурата от страна на СО, компетентният орган се произнесе с Решение № СО–43–ЕО/2021 г. да не се извършва екологична оценка, изпратено с писмо на РИОСВ - София вх. № СОА21-ДИ05-69-(6)/04.08.2021 г. Основният мотив на РИОСВ - София е, че при изпълнение на Плана за действие за устойчива енергия и климат няма вероятност да се окаже значително отрицателно въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

В законоустановения 3-дневен срок от получаване на решението на РИОСВ - София, Столичната община публикува горесцитираното решение на своята интернет страница за обществен достъп в раздел“Околна среда“, рубрика „Съобщения“.

Предвид междусекторния характер на ПДУЕК, заинтересованите страни от неговото изпълнение включват Столична община, всички граждани, граждански организации, физически и юридически лица, други администрации, имащи отношение към планираните дейности и мерки в Плана за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021-2030 г. Като част от ПДУЕК е разработена и специална комуникационна стратегия на Столична община за популяризиране на действията за прилагане на общинската политика за климата и широко ангажиране на обществеността в подкрепа на тази политика. Приемането на ПДУЕК не налага допълнителна административна тежест върху гражданите и няма да е необходимо реструктуриране в общинската администрация.

Планът за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021-2030 г. не налага промяна на съществуващите нормативни актове на Столична община на този

етап. Предвид факта, че част от мерките, заложи в плана, предвиждат законодателна инициатива от страна на СО, при промени в националната нормативна уредба и възникнала необходимост от промяна в наредбите на СОС, то те ще бъдат процедурани по надлежния ред.

Във връзка с гореизложеното с настоящия доклад предоставям на Вашето внимание План за действие за устойчива енергия и климат на Столична община за периода 2021-2030 г., включващ Програма по енергийна ефективност на Столична община 2021-2030 г. и Дългосрочна програма на Столична община за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива 2021-2030 г, при следните мотиви за приемане:

1. Причини, които налагат приемането:

Съгласно чл. 12, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност *„Държавната политика в областта на енергийната ефективност се изпълнява от всички държавни и местни органи“*. Съгласно чл. 12, ал. 2 от същия закон *„За целите по ал. 1 държавните и местните органи разработват и приемат програми по енергийна ефективност...“*.

Съгласно чл. 9 от Закона за енергията от възобновяеми източници *“Общинските съвети приемат дългосрочни и краткосрочни програми за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници и биогорива”*.

Съгласно чл. 10, ал. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници *„Кметът на общината разработва и внася за приемане от общинския съвет общински дългосрочни и краткосрочни програми за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници и биогорива в съответствие с НПДЕВИ“*. Срокът на действие на програмите по чл. 10, ал.1 от ЗЕВИ е определен в чл.10, ал. 2 от същия закон, а именно краткосрочните програми¹ се разработват за период от 3 години, а дългосрочните за период от 10 г.

В допълнение с писмо от Агенцията за устойчиво енергийно развитие № СОА21-ДИ05-1782/16.06.2021 г. е указано, че следва да бъде разработена Програма по енергийна ефективност в съответствие с чл. 12 от ЗЕЕ в срок до 30.09.2021 г. и с писмо № СОА21-ДИ05-1799/17.06.2021 г., е указан същия срок за разработване на Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива в съответствие с чл. 10 от ЗЕВИ.

Съгласно т. 4 от Решение № 755/08.11.2018 г. на Столичния общински съвет за присъединяване на Столична община (с писмо №СОА18-ВК66-7598 (2)/ 13.08.2019 г. СО се присъедини към инициативата) към *Глобалното споразумение на кметовете за климат и енергия за периода 2021 – 2030 г.*, Столичния общински съвет *„Възлага на кмета на Столична община, в срок от две години от датата на присъединяване към Глобалното споразумение на кметовете за климат и енергия, да разработи и внесе в Столичния общински съвет План за действие за устойчива енергия и климат, който да включва дейности за намаляване на емисиите на парникови газове и за адаптация към климатичните промени за периода до 2030 г.“*.

2. Цели, които се поставят:

ПДУЕК залага три стратегически цели:

Стратегическа цел 1:

София – климатично неутрален град

¹ Краткосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива на Столична община 2020-2022, приета с Решение № 282/09.07.2020 г. на СОС.

Електронен документ, подписан с ел. подпис.

Докладът съдържа интегрирани файлови приложения във формат .doc/.rar

Докладът се изпраща на адресата от АИССО към АИССО..

Превръщане на София във въглеродно неутрален град до 2050 г. (съгласно Визия за София) чрез прилагане на най-високите стандарти по отношение на енергийната ефективност и трансформация на енергийния микс към използване на енергия от възобновяеми източници с акцент върху споделеното производство и потребление на енергия на местно ниво.

Стратегическа цел 2:

София – ресурсно ефективен град

Развитие на София според принципите на кръговата икономика с акцент върху опазването на околната среда и биоразнообразието и създаването на комфортни и здравословни условия за живот и професионална реализация на гражданите.

Стратегическа цел 3:

София – адаптивен град

Повишаване на адаптационния капацитет на Столична община за справяне с негативните въздействия причинени от климатичните промени чрез развитие на нормативната база и институционалния капацитет, привличане на вниманието на обществеността и бизнеса, внедряване на природосъобразни решения за адаптация и повишаване на възможностите за превенция и подобряване на готовността и реакцията при настъпване на екстремни климатични събития.

С оглед постигане на така поставените стратегически цели се предвижда изпълнението на набор от мерки в секторите жилищни сгради, сгради от третичния сектор, общински сгради, транспорт, отпадъци, външно обществено осветление, строителство и др. По отношение смекчаването на климатичните промени мерките са разделени в четири групи: 1. Правно-административна и управленска рамка за политиката относно климата; 2. Подобряване на управлението на дейностите по смекчаване на климатичните промени; 3. Инвестиционни мерки за намаляване на емисиите на парникови газове и/или увеличаване на дела на използване на енергия от възобновяеми източници; и 4. Изграждане на система за широко обществено включване в прилагането на мерките. По отношение на адаптацията към климатичните промени мерките са насочени основно към намаляване на уязвимостта в отделните сектори и ограничаване на щетите от негативните климатични събития.

3. Финансови и други средства, необходими за изпълнение на плана:

Предложените в плана дейности са оценени във финансово отношение, определени са отговорните структури и срокове за тяхното изпълнение. Общата стойност на финансовите средства необходими за реализиране на плана е около 961,36 млн. лв. с ДДС за целия период, по-голямата част, от които е предвидено да се осигурят чрез външно финансиране. От тази стойност 871,1 млн. лв. са определени за мерките за смекчаване, а 90,26 млн. лв. за мерките за адаптация към изменението на климата. Източниците на финансиране включват общинския бюджет, програмите към европейските фондове, Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, Националния доверителен екофонд, Фонда за енергийна ефективност и възобновяеми източници и множество други финансови механизми, включително привличане на частни инвестиции. Следва да се има предвид, че всички предвидени в Плана за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021 – 2030 г. финансови източници, могат да бъдат актуализирани и да претърпят промени след одобрението на програмите, финансирани от европейските фондове, План за възстановяване и устойчивост на Република България и други финансови механизми.

4. Очаквани резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива:

ПДУЕК предвижда изпълнението на конкретни инвестиционни проекти за намаляване на емисиите на парникови газове, замяна на конвенционална с възобновяема енергия, енергийна ефективност и адаптация към климатичните промени. За всяка мярка в плана са определени необходимия бюджет, възможният източник на финансиране и очаквания ефект (където е приложимо) по отношение на спестено количество енергия, количество енергия, произведена от възобновяеми източници и спестени емисии на CO₂ до 2030 г., както и отговорна структура за изпълнение. Очакваният общ ефект от изпълнение на мерките, предложени в Плана е следният:

- Намаляване на емисиите на парникови газове на глава от населението с **40,6 %** до 2030 г. спрямо нивата от 2007 г.;
- Намаляване на годишното крайно енергийно потребление с **837 GWh** към 2030 г. спрямо 2018 г.;
- Достигане годишно крайно потребление на енергия от възобновяеми източници **424 GWh** към 2030 г.
- Инвестиции за реализиране на плана - около **961,36 млн. лв. с ДДС** до 2030 г.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Предложеният проект на План за действие за устойчива енергия и климат (2021-2030 г.) е съобразен с действащото българско законодателство, а именно Закон за енергийната ефективност и Закон за енергията от възобновяеми източници. Така представения ПДУЕК не противоречи на правото на Европейския съюз и е разработен при отчитане на разпоредбите на, но не само: Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския съюз и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата; Директива (ЕС) 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници ; Директива (ЕС) 2018/2002 относно енергийната ефективност; Директива (ЕС) 2018/844 относно енергийните характеристики на сградите.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 9 от Закона за енергията от възобновяеми източници, чл. 12 от Закона за енергийната ефективност, както и чл. 21, ал. 1, т. 12 и ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация предлагам Столичният общински съвет да вземе следните

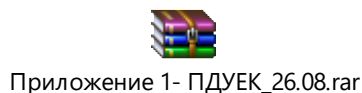
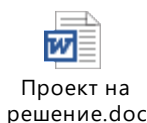
РЕШЕНИЯ:

1. Отменя Решение №265 на Столичния общински съвет от 30.05.2019 г., с което е приет План за адаптация към климатичните промени за Столична община 2019 - 2025 г.
2. Приема План за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021-2030 г., включващ Програма по енергийна ефективност и Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива, съгласно Приложение 1 към настоящото решение.
3. Възлага на кмета на Столична община да публикува План за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021-2030 г., включващ Програма по енергийна ефективност и Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива, на интернет страницата на Столична община след приемането му от Столичен общински съвет.

4. Възлага на кмета на Столична община да организира изпълнението на План за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021-2030 г., включващ Програма по енергийна ефективност и Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива чрез съответните направления, имащи отношение по изпълнението на мерките и в рамките на средствата, предвидени по бюджета на Столична община по години и от съответните източници.
5. Възлага на кмета на Столична община да предоставя на изпълнителния директор на АУЕР, на областния управител и на общинския съвет информация за изпълнението на План за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021-2030 г., включващ Програма по енергийна ефективност и Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива, съгласно разпоредбите на чл. 12 от ЗЕЕ и чл. 10 от ЗЕВИ.

Приложения:

1. Проект на решение- в интегриран файл;
2. Приложение 1 – План за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021-2030 включващ Програма по енергийна ефективност и Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива - в прикачен файл;
3. Резюме на ПДУЕК - в интегриран файл.

С УВАЖЕНИЕ,

X

КМЕТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА

Съгласувано чрез АИССО:

ДЕСИСЛАВА БИЛЕВА

ЗАМ.-КМЕТ, НАПРАВЛЕНИЕ „ЗЕЛЕНА СИСТЕМА, ЕКОЛОГИЯ И ЗЕМЕПОЛЗВАНЕ“

ДОНЧО БАРБАЛОВ

ЗАМ.-КМЕТ, НАПРАВЛЕНИЕ „ФИНАНСИ И ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

КРИСТИАН КРЪСТЕВ

ЗАМ.-КМЕТ, НАПРАВЛЕНИЕ „ТРАНСПОРТ И ГРАДСКА МОБИЛНОСТ“

АНГЕЛ ДЖОРГОВ

ЗАМ.-КМЕТ, НАПРАВЛЕНИЕ „ОБЩЕСТВЕНО СТРОИТЕЛСТВО“

ГЕНЧО КЕРЕЗОВ

ЗАМ.-КМЕТ, НАПРАВЛЕНИЕ „ДИГИТАЛИЗАЦИЯ, ИНОВАЦИИ И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ“

МИРОСЛАВ БОРШОШ

*Електронен документ, подписан с ел. подпис.
Докладът съдържа интегрирани файлови приложения във формат .doc/.rar
Докладът се изпраща на адресата от АИССО към АИССО..*

ЗАМ.-КМЕТ, НАПРАВЛЕНИЕ "КУЛТУРА, ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И МЛАДЕЖКИ ДЕЙНОСТИ"

АРХ. ЗДРАВКО ЗДРАВКОВ

ГЛАВЕН АРХИТЕКТ НА СО И РЪКОВОДИТЕЛ НА НАПРАВЛЕНИЕ „АРХИТЕКТУРА И ГРАДОУСТРОЙСТВО“

ТЕОДОРА ПОЛИМЕРОВА

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ „КЛИМАТ, ЕНЕРГИЯ И ВЪЗДУХ“

РАДА АНГЕЛОВА

ГЛАВЕН ЮРИСКОНСУЛТ В ОТДЕЛ „ВЪЗДУХ“ КЪМ ДИРЕКЦИЯ „КЛИМАТ, ЕНЕРГИЯ И ВЪЗДУХ“

ИНЖ. АНТОНИЯ НОВАКОВА

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ „КЛИМАТ И ЕНЕРГИЯ“

Изготвил чрез АИССО: Ивона Грозева, главен експерт, отдел „Климат и енергия“

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, Факс 98 70 855, e-mail: info@sofiacouncil.bg, http://www.sofiacouncil.bg

ПРОЕКТ!

РЕШЕНИЕ № _____

на Столичния общински съвет

от _____ 2021 година

ЗА: *Отмяна на Решение №265/ 30.05.2019 г. на Столичен общински съвет и Приемане на План за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021-2030 г., включващ Програма по енергийна ефективност и Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива*

На основание чл. 9 от Закона за енергията от възобновяеми източници, чл. 12 от Закона за енергийната ефективност, както и чл. 21, ал. 1, т. 12 и ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация

СТОЛИЧНИЯТ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ РЕШИ:

1. Отменя Решение №265 на Столичния общински съвет от 30.05.2019 г., с което е приет План за адаптация към климатичните промени за Столична община 2019 - 2025 г.
2. Приема План за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021-2030 г., включващ Програма по енергийна ефективност и Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива, съгласно Приложение 1 към настоящото решение.
3. Възлага на кмета на Столична община да публикува План за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021-2030 г., включващ Програма по енергийна ефективност и Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива, на интернет страницата на Столична община след приемането му от Столичен общински съвет.
4. Възлага на кмета на Столична община да организира изпълнението на План за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021-2030 г., включващ Програма по енергийна ефективност и Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива чрез съответните направления, имащи отношение по изпълнението на мерките и в рамките на средствата, предвидени по бюджета на Столична община по години и от съответните източници.

5. Възлага на кмета на Столична община да предоставя на изпълнителния директор на АУЕР, на областния управител и на общинския съвет информация за изпълнението на План за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021-2030 г., включващ Програма по енергийна ефективност и Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива, съгласно разпоредбите на чл. 12 от ЗЕЕ и чл. 10 от ЗЕВИ.

Настоящото решение е прието на заседание на Столичния общински съвет, проведено на _____ 2021 г., Протокол №____, точка ___от дневния ред, по доклад №_____ и е подпечатано с официалния печат на Столичния общински съвет.

**Председател на Столичния
общински съвет:**

Елен Герджиков

X

Бисера Личева
Юрист от Администрацията на СО

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

София 1000, ул. "Московска" № 33, телефон: 029377351, факс: 029810653, www.sofia.bg

РЕЗЮМЕ

на

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА УСТОЙЧИВА ЕНЕРГИЯ И КЛИМАТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА 2021-2030 Г.,

ВКЛЮЧВАЩ:

ПРОГРАМА ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА, 2021-2030 Г. И

ДЪЛГОСРОЧНА ПРОГРАМА НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЕНЕРГИЯ ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ И БИОГОРИВА,

2021-2030 г.

Планът за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021-2030 г. (ПДУЕК), включващ Програма по енергийна ефективност на Столична община 2021-2030 г. и Дългосрочна програма на Столична община за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива 2021-2030 г. е разработен на база следните основания:

- Задължение по чл. 12 от Закона за енергийната ефективност;
- Задължение по чл. 10, ал. 1 и ал. 2 от Закона за енергията от възобновяеми източници;
- Писмо № СОА18-ДИ05-3266-(1) от 19.11.2018 г. от изпълнителния директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие, в което се потвърждава, че е възможно интегрирането на Програма по енергийна ефективности и Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива „в един общ стратегически документ, чието съдържание е синхронизирано с публикуваните от АУЕР насоки“.

- Решение № 755/08.11.2018 г. на Столичния общински съвет за присъединяване на Столична община към Глобалното споразумение на кметовете за климат и енергия (ГСККЕ)
- Изисквания на ГСККЕ за разработване на ПДУЕК с цел постигане на 40% намаление на емисиите на парникови газове до 2030 г. и повишаване на адаптационния капацитет

ПДУЕК обхваща 10 годишен период на действие, от 2021 г. до 2030 г. включително. Териториалният обхват на плана покрива територията на Столична община. Планът предвижда в периода 2021-2030 г. да бъдат изпълнени общо 65 мерки, 29 от които свързани със „смекчаване“ на климатичните промени и 36 свързани с „адаптацията“ към климатичните промени. ПДУЕК е структуриран в 9 основни раздела – Въведение; Визия, стратегически цели и организация на столична община за разработване и изпълнение на ПДУЕК; Характеристики на Столична община; Смекчаване на климатичните промени; Адаптация към изменението на климата; Организация на изпълнението; Мониторинг и контрол на изпълнението на плана; Изработване на комуникационна стратегия и Заключение. Към основния документ се съдържат и 7 приложения, както следва :

Приложение 1: Инвентаризация на емисиите на парникови газове за 2018 г.

Приложение 2: Анализ на силни и слаби страни, заплахи и възможности (SWOT) по отношение на секторите включени в обхвата на базовата инвентаризация

Приложение 3: Обобщение на мерките за смекчаване на климатичните промени

Приложение 4: Обобщение на мерките за адаптация към климатичните промени и примерни обхвати на мерки

Приложение 5: Обобщение на мерките към дългосрочните програми за насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива и за енергийна ефективност

Приложение 6: Оценка на уязвимостта и риска от климатичните промени за столична община. Анализ за текущото състояние по сектори

Приложение 7: Комуникационна стратегия.

На база приетата Визия за София (с Решение № 324 от 23.07.2020 г. на Столичен общински съвет) **стратегическите цели** в областта на енергията и климата на СО в ПДУЕК са следните:

1. София – климатично неутрален град
2. София – ресурсно ефективен град
3. София – адаптивен град

При така заложените стратегически цели и политическа рамка ПДУЕК обхваща две основни сфери: **смекчаване и адаптация** към изменението на климата.

I. СМЕКЧАВАНЕ НА ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

По отношение на **смекчаването** в ПДУЕК са включени следните анализи:

- Анализ на тенденциите за изменение на емисиите на парниковите газове (ПГ) и влияещи фактори;

- Определяне на обхвата;
- Извършване на базова инвентаризация на емисиите на ПГ;
- Анализ и оценка на нови фактори, политики и дейности, влияещи за изменение на емисиите на ПГ;
- Определяне и оценка на мерки за смекчаване;
- Оценка на ефекта от влиянието на мерките и другите външни за плана фактори върху изменението на емисиите на ПГ.

На база направена инвентаризация на емисиите на ПГ на СО и Анализ на силни и слаби страни, заплахи и възможности (SWOT), в обхвата на ПДУЕК по отношение на смекчаването са включени следните сектори:

- Жилищни сгради (задължителен съгласно методологията на ГСККЕ);
- Сгради от третичния сектор (задължителен съгласно методологията на ГСККЕ);
- Общински сгради (задължителен съгласно методологията на ГСККЕ);
- Транспорт (задължителен съгласно методологията на ГСККЕ), с изключение на авиацията (незадължителна);
- Отпадъци (включващ и отпадъчните води);
- Външно обществено осветление;
- Промисленост и строителство.

Заложени са специфични цели за смекчаване, както следва:

- Намаляване на емисиите на парникови газове на глава от населението с **40% до 2030 г.** спрямо нивата от 2007 г.
- Намаляване на годишното крайно енергийно потребление с **800 GWh към 2030 г.** спрямо 2018 г.
- Внедряване на пълнофункционална система за информационно осигуряване за целите на отчитането на мерките по смекчаване на климатичните промени и бъдещо планиране
- Осигуряване на широка обществена подкрепа в подкрепа на политиките за смекчаване на климатичните промени, с цел изграждане на положително отношение към провежданите политики на повече от половината от населението на столицата

За постигане на специфичните цели в ПДУЕК са планирани **29 мерки**, разделени в следните групи:

1. Правно-административна и управленска рамка за политиката относно климата;
2. Подобряване на управлението на дейностите по смекчаване на климатичните промени;
3. Инвестиционни мерки за намаляване на емисиите на парникови газове и/или увеличаване на дела на използване на енергия от възобновяеми източници;
4. Изграждане на система за широко обществено включване в прилагането на мерките.

Очакваните резултати вследствие изпълнението на мерките надхвърля поставените цели:

- Намаляване на емисиите на парникови газове на глава от населението с **40,6 %** до 2030 г. спрямо нивата от 2007 г.;
- Намаляване на годишното крайно енергийно потребление с **837 GWh** към 2030 г. спрямо 2018 г.;
- Достигане годишно крайно потребление на енергия от възобновяеми източници **424 GWh** към 2030 г.

Като особено важни се открояват няколко от предвидените мерки. Такива са мерките за С.3.1 „*Обновяване на жилищни сгради съгласно Плана за възстановяване и устойчивост*“ и С.3.2 „*Поетапно обновяване на жилищни сгради до най-високо разходно ефективно ниво*“, с които се постига най-голям ефект, както по отношение на намаляване емисиите на парникови газове, така и по отношение на намаляване на потреблението на крайна енергия, като не трябва да се пренебрегва и значението на обновяването на общинските сгради (мярка С.3.3 „*Поетапно сертифициране и енергийно обновяване на общински сгради до най-високо финансово ефективно равнище*“). От голяма важност за постигане на тези цели, както и за увеличаването на дела на енергията от ВЕИ са мерки С.1.1 „*Въвеждане на поетапно ограничаване на използването на високоемисионни горива и открити горивни устройства за отопление*“, С.1.2 „*Поетапно увеличение на дела на електрическата енергия от ВИ за обезпечаване на нуждите на обществеността и вътрешно-ведомствения транспорт*“, както мерки като С.1.8 „*Създаване на местен екоетикет и правила за присъждането му за сгради, ползващи енергия от възобновяем източник*“, С.1.10 „*Създаване на правила и модел на публично-частно партньорство за осигуряване на по-широко навлизане на ВЕИ в общинския сграден фонд*“, С.2.1 „*Създаване на пространствена карта на обектите с ВЕИ по видове технологии*“ и С.2.2. „*Изготвяне на практически наръчник за регулаторните и други изисквания и принципи за създаване на общности за възобновяема енергия*“. Отключваща роля за постигане на по-високи резултати от реализацията на други мерки, имат С.1.3 „*Създаване на предпоставки за обновяване на сгради до най-високи нива на ефективност и строителството на нови сгради с нулево потребление на енергия и плюсовоенергийни сгради*“, С.1.4 „*Намаляване на емисионния фактор на топлинната енергия предлагана от „Топлофикация София“ ЕАД, включително с отчитане на възможности за използване на енергия от ВИ*“, С.1.5 „*Въвеждане на изискване всички нови общински сгради да се строят до ниво „сграда с близко до нулево потребление на енергия*“ и С.1.7. „*Създаване на условия благоприятстващи изграждането на "зелени" електрически зарядни станции, включително и посредством публично-частни партньорства*“. Важна роля за намаляване на емисиите на парникови газове ще има и въвеждането на система за разделно събиране на отпадъците (мярка С.3.11 „*Въвеждане на система за разделно събиране на биоотпадъците от домакинствата*“).

Повишаването на информационната осигуреност е от ключово значение за ефективното управление и отчитане на дейностите свързани с енергията и климата. В това отношение изпълнението на мерки С.3.5 „*Въвеждане на система за мониторинг на потреблението на енергия и вода, включително от ВИ и уличното осветление*“ и С.1.6 „*Осигуряване на достъп до данни за реалния изминат годишен пробег и използвано гориво*“

от регистрираните автомобили на територията на СО“ ще имат ключово значение, както а С.2.5 „Въвеждане на система за набиране на данни за морфологичния състав на отпадъците постъпващи в депата, за прецизно изчисляване на емисиите на парникови газове“, свързана с прецизното изчисляване на емисиите на парникови газове от сектор отпадъци. От голяма полза ще бъде и изпълнението на мярка С.2.3 „Създаване на единен регистър за енергийните характеристики на новите сгради на територията на Столична община, включително и за производството на енергия от ВИ“.

Тъй като подкрепата на гражданите и бизнеса е изключително важна за изпълнение на голяма част от предвидените мерки е необходимо да се провеждат активни и целенасочени комуникационни дейности, за което ще допринесе мярка С.4.2 „Изпълнение на комуникационни дейности за повишаване на обществената осведоменост, познания и нагласи по отношение смекчаването на климатичните промени“, като за целта е разработена комуникационна стратегия към ПДУЕК.

Особено важни по отношение на постигане на целите на програмите по енергийна ефективност и за насърчаване на използването на енергия от ВИ са мерки С.3.3 „Поетапно сертифициране и енергийно обновяване на общински сгради до най-високо финансово ефективно равнище“ и С.3.9 „Поетапна подмяна на осветителните тела за улично осветление със светодиодни“, благодарение на които ще се реализира най-голямо намаление на потреблението на енергия и на емисиите на парникови газове. Разбира се, мярка С.3.5 „Въвеждане на система за мониторинг на потреблението на енергия и вода, включително от ВИ и уличното осветление“ има ключова роля за ефективното управление на енергията в общинските обекти.

II. АДАПТАЦИЯ КЪМ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

По отношение на адаптацията в ПДУЕК са включени следните анализи:

- Методология за определяне на адаптационен капацитет и оценяване на уязвимост и въздействие на климатичните промени;
- Климатични рискове и уязвимости от климатичните промени по сектори;
- Оценка на адаптационния капацитет;
- Избор на мерки, дейности и проекти за адаптация към климатичните промени.

На база извършените анализи са обобщени най-значимите климатични опасности за СО спрямо степента на експозиция към тях. Това са :

- Екстремна топлина
- Интензивни извалявания
- Бури
- Мъгли
- Контрастни смени на времето
- Биоклиматичен дискомфорт на човека

Определените **специфични цели** са:

- Създаване на нормативна, институционална и планова основа за прилагане на мерки за адаптация;
- Внедряване на система за информационна и аналитична осигуреност по отношение на адаптацията;
- Подобряване на оценката на показателите за въздействие по отношение на високите климатични рискове във всеки сектор в края на плановия период;
- Повишаване на информираността и знанията на обществеността по отношение на адаптацията и създаване на положително отношение към ключови мерки, свързани с нея.

Предвидени са общо **36 мерки**, разделени в следните групи:

1. Правно-административна и управленска рамка за политиката относно климата;
2. Надграждане на институционалния, експертния и финансовия капацитет и на плановата основа за прилагане на мерките;
3. Приложни градски изследвания и развойни дейности;
4. Инвестиции в техническа и зелена инфраструктура, сгради и благоустройство;
5. Изграждане на система за широко обществено включване в прилагането на мерките.

Очакваните резултати при изпълнение на мерките включват:

- Разработени необходими нормативни документи и разработени специализирани секторни планове;
- Разработена специализирана информационна система, която да осигурява данни за секторни анализи свързани с влиянието на климата и за оценка и проследимост на показателите за уязвимост и въздействие на климатичните промени;
- Подобрени оценки на показателите за въздействие по отношение на високите климатични рискове във всеки сектор.

Приоритетни мерки за адаптация

Особено важни се явяват мерките, които изграждат основите за устойчивото застъпване на адаптацията в бъдещите политики и в практиката. Това са всички мерки от първите две категории, свързани със създаването на нормативната, институционална и планова основа за изпълнение на дейности, свързани с адаптацията, както и много важната мярка А.3.1 *„Разработване на концепция и изграждане на собствена общинска информационна система за управление на процесите, свързани с дейностите по адаптация към климатичните промени“*. Самото осигуряването на данните също е особено важно, а анализите ще бъдат непълни без пълния набор от климатични данни, който може да бъде осигурен чрез изпълнението на мерки А.3.5 *„Изследване на екосистемните услуги и пилотно въвеждане на схеми за двупосочно възстановяване на разходи и уравнивяване на ползите“* и А.3.7 *„Изследване на климатичната уязвимост сред социално-демографски групи на територията на Столична община и разработване на план за действие“*. Като основни за устойчивото застъпване на темата в практиката може да се определят и мерките свързани с повишаване на знанията на различни групи по въпросите свързани с климатичните промени – А.3.10 *„Продължаващо специализирано*

обучение на експерти и администратори“; А.5.2 „Разработване на концепция и инициране на въвеждане на темата за климатичните промени в образователните програми на училищата“ и А.5.4 „Инициране, разработване и въвеждане на модули, посветени на климатичните промени в съществуващите учебни планове и дисциплини на ВУЗ“.

В третата категория са застъпени мерки, които допълват аналитичната осигуреност във важни области, които са засегнати от оценените като високи климатичните рискове. Всички проучвания и изследвания са важни и засягат различни теми, поради което е трудно да се определят такива с по-висок приоритет от останалите. Разбира се, не по-малко важни са и мерките в четвърта категория, свързани с подобрения в градската среда за намаляване на негативните въздействия от проявата на неблагоприятни климатични явления. Сред тях като особено важни по отношение на двата най-високи климатични рискове екстремна топлина и интензивни извалявания може да бъдат определени мерките А.4.3 „Създаване на „синьо-зелени“ арки за прохлада в градска среда и синя и зелена акупунктура“, А.4.4 „Ландшафтни мероприятия за ускоряване на прираста на дърветата“, и А.4.5 „Подобряване на техническата обезпеченост за бърза реакция при възникване на пожари в горски, земеделски територии и урбанизирани територии“.

III. Бюджет:

Планът предвижда в периода 2021-2030 г. да бъдат изпълнени общо **65 мерки**, 29 от които свързани със „смекчаване“ на климатичните промени и 36 свързани с „адаптацията“ към климатичните промени на обща стойност около приблизително **961,36 млн. лв. с ДДС** за целия период, включително отчитането на дейностите на плана до 2032 г.

По-голямата част от средствата е предназначена за изпълнение на мерките, свързани със „смекчаване“ на климатичните промени. Общата стойност, необходима за изпълнението на тези мерки е 871,1 млн. лв. с ДДС, от които основната сума – 744 млн. лв. с ДДС са за изпълнението на ключовите за постигане на целите мерки С.3.1 „Обновяване на жилищни сгради съгласно Плана за възстановяване и устойчивост“ и С.3.2 „Поетапно обновяване на жилищни сгради до най-високо разходно ефективно ниво“, свързани с обновяване на жилищни сгради.

За изпълнението на планираните мерки за „адаптация“ към климатичните промени са предвидени общо 90,26 млн. лв. с ДДС за целия период.

Разпределението на средствата по групи мерки е както следва:

Смекчаване

- Правно-административна и управленска рамка за политиката относно климата – **108 хил. лв.**;
- Подобряване на управлението на дейностите по смекчаване на климатичните промени – **280 хил. лв.**;

- Инвестиционни мерки за намаляване на емисиите на парникови газове и/или увеличаване на дела на използване на енергия от възобновяеми източници – **867,1 млн. лв.**;
- Изграждане на система за широко обществено включване в прилагането на мерките – **3,61 млн. лв.**

Общо 871,1 млн. лв.

Адаптация

- Правно-административна и управленска рамка за политиката относно климата – **812 хил. лв.**;
- Надграждане на институционалния, експертния и финансовия капацитет и на плановата основа за прилагане на мерките – **3,54 млн. лв.**;
- Приложни градски изследвания и развойни дейности – **7,92 млн. лв.**;
- Инвестиции в техническа и зелена инфраструктура, сгради и благоустройство - **77 млн. лв.**;
- Изграждане на система за широко обществено включване в прилагането на мерките - **990 хил. лв.**

Общо 90,26 млн. лв.

В заключение Планът за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021-2030 г. (ПДУЕК) е разработен в съответствие със задълженията на Столична община произтичащи от националното законодателство и Глобалното споразумение на кметовете за климат и енергия, като се явява водещ стратегически документ в областта на енергията и климата, съобразен със стратегията за развитие на общината, представена във Визия за София. Той предлага качествено нов интегриран подход на планиране и отчитане на дейностите в областта на енергията и климата, като се базира на данни и съвместява политиките на общината по отношение на смекчаването на и адаптацията към изменението на климата, повишаването на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници. За целите на новия подход за планиране и отчитане са събрани данни както на местно ниво, така и на национално ниво от множество източници, като информацията е систематизирана, анализирана и са предвидени дейности насочени към дигитализацията и оптимизацията на процесите по мониторинг и отчитане на напредъка по изпълнение на плана. По този начин се поставя основата за постигане на амбициозната цел за намаление на емисиите на парникови газове с най-малко 40% до 2030 г. при следване на водещия принцип на ЕС „Енергийната ефективност е на първо място“, оптимално интегриране на ВЕИ като инструмент, който във все по-голяма степен замества конвенционалните енергийни източници, и спазване на изискванията за икономическа ефективност на проектите при отчитане на съществуващите ресурсни възможности и ограничения.